

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România . . . . . 40 lei
6 luni . . . . . 20 „
3 luni . . . . . 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R :

Sanctiunea articolului 16 din legea judecătorilor de pace de d-l Andrei Rădulescu, avocat;

JURISPRUDENȚĂ :

Înalta Curte de Casație secția I: *Năstase Kiriac cu Dobre Ionescu ș. a.* ;

Idem: *George Rizescu cu David Herman* ;

Curtea de apel Galați secția II: *D-r C. D. Palade cu Baroul avocaților Brăila* ;

Curtea cu jurați din Teleorman: *Condamnarea juratului N. C. Furculescu la amendă pentru motivul că a refuzat a presta jurământul pe sf. cruce declarând că e liber cugetător cu o Notă* ;

Tribunalul Ilfov secția III: *Elena Cornescu cu Primăria comunei București*.

Studiul statistice, de d-l L-t D-r G. D. Danielopol, (Urmare).

Sanctiunea articolului 16 din legea judecătorilor de pace

E lucru știut că cele mai multe judecăți între sătenii — în unele regiuni măcar — sunt pentru pământ. De aci provin dușmăniile, certurile, bătăile, crimele chiar. De multe ori e în joc numai o prăjină de pământ, 2—3 pomi, mutarea unui răzor cu câte-va palme dar fie-care crezând că-i dreptul său și-l apără cu îndârjire. A începe judecați la judecătorul de ocol și de aci înainte — ori câte înlesniri li s'a-au mai făcut prin legi — înseamnă a aștepta și a cheltui prea mult, căci une-ori obiectul certeii nu prețuește nici cât cheltuielile de la prima înfățișare.

Adăogând și neîncrederea ce a-ă în darea dreptății, găsesc că cea mai bună cale e să-și apere averea tot ca în vremea veche : cu ciomagul său cu altă armă mai perfecționată.

Legiuitorul pentru a înlătura aceste neajunsuri și a da sătenilor posibilitatea de a-și căpăta dreptatea cu puține cheltuieli a înființat judecătorii comunale. În legea acestor judecătorii a înscris art. 16 care sună ast-fel :

«Dacă prigonirea este privitoare la stăpânirea

bunurilor nemișcătoare, sau la hotare între vecini pentru locurile, țarinesele sau ogrăzile lor, judecătoria se va mărgini a ține de fapt în stăpânire pe acela care a stăpânit locul mai mult timp în cursul aceluși an pe față și fără împotrivire din partea celui-l'alt, și pe acolo pe unde s'a urmat stăpânirea între dânșii, până ce părțile se vor judeca la judecătoria competentă, pentru stabilirea dreptului de posesiune sau de proprietate asupra locului sau hotarului de prigonire.

«Dacă cel ce a stăpânit mai mult timp în cursul aceluși an locul său hotarul de prigonire a fost nu numai turburat, dar și scos cu violență din stăpânirea aceluși loc sau hotar de partea cea-l'altă, atunci judecătorul îl va reintegra în stăpânirea sa de mai înainte și îl va menține de fapt în aceea stăpânire până ce instanța competentă se va pronunța asupra dreptului de posesiune sau de proprietate «între părți».

Dreptul conferit juraților prin acest articol este menținerea de fapt în stăpânire a celui turburat sau reintegrarea celui scos cu violență și menținerea lui acolo până ce instanța competentă va alege a cui e posesiunea sau proprietatea aceluși loc.

Acest articol — după cum se vede — e menit a păstra liniștea între sătenii, a împiedica nesfârșitele turburări de posesie și violențele ce a-ă loc atunci, a deprinde pe oameni cu respectul ordinei.

E curios că tocmai acest articol a provocat cele mai multe nemulțumiri și că cei nemulțumiți critică cu patimă întreaga lege și instituție a judecătorii comunale, a căror desființare o cer.

Ce este actul făcut de o judecătorie comună pe baza art. 16 ? O hotărâre sau un act administrativ ? Cei mai mulți sunt de părere că-i un act administrativ și ca atare nesupus apelului. În acest sens s'a pronunțat și Ministerul Justiției prin circ. No. 16140/96 și 13988/904. Prin urmare părții nemulțumite cu acest act îi rămâne dreptul de a se adresa la instanța competentă

spre a-și stabili posesiunea sa și dreptul de proprietate iar până atunci, cel menținut în posesie de jurați va stăpâni locul.

Consecința este că jurații și cu Primarul, de multe ori oameni simpli, fără cunoștințe de drept judecând după dreptatea firească, după cugetul lor, au dreptul să atribue cui-va stăpânirea unei suprafețe cât de mari de pământ. Cu alte vorbe 3 oameni din sat, influențați de dușmanii mei pot să mă dea afară din stăpânirea averii mele iar mie nu-mi rămâne de cât să intentez acțiune posesorie, să mă împrumut pentru a mă judeca fiind-că venitul îl ia adversarul, să mă judec ani de zile pentru că... așa au găsit cu cale jurații.

Iată dar că jurații pot hotărî de stăpânirea a mii de pogoane, într-o singură înfățișare, după cunoștința lor personală, în vreme ce alte instanțe cu oameni competenți cer atâtea și atâtea formalități până ce dau o hotărâre.

În acest fel jurații comunali pot deveni—și în unele locuri au devenit—tiranii satelor, tiranii mult mai răi de cât administrația fiind-că contra acesteia se mai poate reclama—de multe ori cu efect—la autoritatea superioară pe când contra juraților, nu, căci chiar de s'ar reclama ar fi fără folos întru cât ei vor susține că au judecat după sufletul și cugetul lor, tocmai așa cum prevede legea. E destul «să te puî bine cu ei» ca să-ți dea în stăpânire locul cutăruia sa și cutăruia. Că se vor rușina de consătenii lor când vor ieși pe linia satului, cum zicea legiuitorul din 1879, e puțin lucru pentru asigurarea dreptății. Cel nedreptățit îi va dușmani, celalt le va deveni prieten.

La alegerea viitoare, ai lor vor face propagandă căci le e teamă că alegându-se alții vor da adversarului stăpânirea locului. De și e menținut cel'alt în posesie nu e de mirare ca al doilea an alți jurați să menție pe cel ce a pierdut procesul în primul an. Ceî indiferenți, ca mai totdeauna vor fi pe partea «alor din scaun», și nu-i escluse posibilitatea—mai ales dacă vor fi ceva mai avuți, mijloc de a avea cât mai mulți partizani—să-i vezi aleși mai mulți ani de a rândul fiind-că legea nu oprește.

Iată roadele judecătorilor comunale!...

Cam în acest fel vorbesc dușmanii lor și între altele și cele arătate mai sus le servesc de argument pentru a susține desființarea lor.

E adevărat că se pot întâmpla și se găsesc cazuri ca cele ce am arătat, dar de aici nu trebuie să conchidem numai de cât la desființarea juraților comunali. De câte ori — mai ales când în sat e o moralitate deosebită — jurații nu judecă mai bine de cât instanțele superioare, care cad victimă martorilor mincinoși, interpretării strimte a legilor sa și altor împrejurări.

Întâi trebuie să se încerce modificări, îndreptări, în mersul acestor judecătoria și numai când s'ar dovedi pe deplin că sunt rele trebuiesc desființate.

Că judecătoriile comunale merg une-ori rău și nu dau rezultatele la care ne-am așteptat, nu sunt numai ele cauza ci de multe-ori legea, autoritățile administrative și chiar instanțele judiciare.

Cele ce vor urma sta în legătură tocmai cu aceasta.

Presupunem că judecătoria comunală e compusă de oameni foarte cinștiți și foarte drepți. Cercetând o prigonire ce li s'a înfățișat ei încheie legalul proces-verbal prin care mențin de fapt în stăpânire pe reclamant; atâta le dă legea dreptul să facă atât au făcut.

Ce putere are acest act administrativ al juraților?

Cum va fi menținut în stăpânire reclamantul?

Prin îngrijirea primarului, mi se va răspunde. Admit că primarul a pus în vedere pârâtului să lase reclamantului stăpânirea locului pentru care s'au judecat, a mers poate și la fața locului, a încheiat și vre-un act, dar cu toate astea pârâtul nu se supune și continuă a stăpâni locul.

Cazuri de acest soi se întâmplă des mai cu seamă când ai de aface cu un pricinaș.

Reclamantul trebuie sa și se ia cu el la bătaie și învinge cel mai tare sa și să reclame din nou primarului, șefului de jandarmi, inspectorului comunal, cerând aducerea la îndeplinire a dispozițiunii juraților.

Fiind cel mai slab sa și neplăcându-i violențele, ia calea a doua. Primarul ori jandarmii cu săbiile lor zăngănitore, cu pușcile după gât, înarmați ca la război vin poate iar la fața locului, sa și chiamă pe pârât la primărie și spun să părăsească locul în folosul reclamantului, se mai răstesc la el, îl amenință c'o să-l bage în pușcărie, ba poate îl va trimite, legat ori nu — după cum vor bine-voi d-ni jandarmi! — și pe la capitala județului ca de acolo să fie pus în libertate. Innapoiindu-se acasă el iar se duce la locul cu pricina, nevoind să fie seamă cu nici un preț de toate astea.

Reclamantul stă cu procesul juraților în buzunar și se uită neputincios la locul său. Administrația nu-i dă gardiști iar jandarmii nu pot veni să 'l păzească de violențele adversarului când se va duce să 'și muncească locul. Totuși actul juraților nu-i adus la îndeplinire.

Pârâtul continuă a face acte de stăpânire tăind lemne, săpând, etc. etc.

Administrația ne mai putând alt-ceva îl dă în judecată penală, fie furt, fie distrugere sa și alt

fapt. Trebuie să fie condamnat sau nu? Chestiune de apreciere. Am văzut cazuri când instanța sesizată îl achită pe motiv că posesia e în discuție, că actul juraților e un act administrativ care n'a hotărât asupra posesiei ci asupra menținerii de fapt în stăpânire, că—decî—inculpatului lipsindu-i intențiunea frauduloasă faptul nu e de natură penală.

Prin acest ultim act reclamantul își vede distruse toate speranțele ce avea în hârtia juraților iar instanța confirmă spre marea bucurie a pârâtului că actul juraților nu se poate aduce la îndeplinire, că el n'are valoare.

Une-ori pentru a se dovedi după cererea inculpatului că posesia locului după care el a comis distrugerea de ex. e a lui s'a admis a se asculta martori deși partea adversă prezenta procesul-verbal al juraților, din care se vedea clar cine a fost menținut în posesie. În asemenea caz instanța a mers până acolo cu nesocotirea actului juraților în cât a prețuit mai mult spusele unui martor de ocazie, de cât un act dat de un corp instituit printr'o lege și în conformitate cu acea lege.

Mi s'a spus, că unde-va acel care pierduse la jurați a intentat la judele de ocol nu acțiune posesorie, ci acțiune în daune contra adversarului și i s'a admis să dovedească prin martori că posesia era a lui deși nu se judeca posesoriul și deși adversarul era menținut în posesie prin procesul juraților care constataseră și prin martori și prin cunoștința personală a cui fusese stăpânirea.

Așa privesc actul juraților unele din instanțele judecătorești.

De Administrație nici n'ar trebui să mai vorbim. Dacă primarul s'a jandarmii vor voi se vor sili să menție în posesie pe reclamant și vor face cele pomenite mai sus; dacă nu, chiar dacă pârâtul n'ar fi așa nesupus ca în cazul ce am presupus tot nu va putea reclamantul să fie menținut în stăpânire afară numai dacă adversarul, om mai civilizată, nu va bine-voi să 'l lase liniștit.

Dar și autoritățile superioare dau ordine să se nesocotească actul juraților. S'a văzut cazuri când cel menținut în posesie a fost împiedicat de a stăpâni, tocmai de administrație care trebuia să 'l ajute, dat în judecată pentru cine știe ce fapt penal, ba ridicându-i-se din curte și casă, obiectele luate tocmai după locul unde era menținut în posesie de jurați ca și cum ar fi fost de furat; toate astea pentru-că . . . așa voia autoritatea superioară și pentru-că adversarul socotea că așa e mai ușor a stăpâni de cât a intenta acțiunea posesorie la judele de ocol.

Poate însă că acestea sunt excepțiuni și în de-

finitiv, de la administrație ne putem aștepta. Răul mai mare e când autoritățile superioare și în special instanțele judecătorești deconsideră actele încheiate de jurați pe baza art. 16. Astăzi și în interpretarea legilor e tendința ca magistratul să aibă în vedere și elementul social dacă voește ca opera sa să fie bine făcătoare.

(Va urma).

ANDREI RĂDULESCU
Avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 25 Iunie 1907

Președenția D-lui G. N. BAGDAT, Consilier

Năstase Chiriac cu Dobrea Ionescu ș. a.

Comunicarea hotărârilor. — Sentința pronunțată de tribunal în prima și ultima instanță. — Comunicarea ei prin primarul comunei. — Dacă o asemenea comunicare e valabilă și dacă poate fi luată ca punct de plecare pentru calcularea termenului de apel. (Art. 137 și 74 proc. civilă).

După art. 137 și 74 proc. civilă, comunicarea sentințelor pronunțate de tribunal, în prima și ultima instanță, urmând a fi făcută numai prin corpul de portărei, o asemenea comunicare făcută de primarul unei comune este nulă și deci nu poate fi luată ca punct de plecare pentru calcularea termenului de apel.

Decizia 251/907.—Casată, după recursul făcut de Năstase Chiriac, deciziunea Curții de apel Galați, secția II, No. 200/905, dată în proces cu Dobre Ionescu și Dumitra Dobre Ionescu.

Curtea,

Ascultând pe d-nul adv. Sachelarie, în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat Tache Policrat, care s'a referit la aprecierea Curții.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare:

«Violarea art. 137 și 74 proc. civ., și art. 62, din legea judecătorilor de pace. În adevăr legiuitorul din 1896, modificând vechea lege a judecătorilor, a dat în competența acestora și acțiunile imobiliare rurale, statuând prin art. 62, că cele până la valoarea de 1500 lei, se judecă în prima instanță de judecătoreie cu drept de apel la tribunal, iar cele care exced valoarea de 1500 lei, în prima instanță de tribunal cu drept de apel la Curte, și prin ultimul alineat prevede că, toate aceste acțiuni sunt scutite de taxe și timbre. Prin aceasta implicit s'a modificat dispozițiunea legii rurale din 1864 și 1879, care hotărâu că aceste acțiuni se judecă în prima și ultima instanță de tribunal, și prin urmare, noua lege a pus toate aceste acțiuni rurale sub imperiul procedurii comune, menținând din legea rurală numai dispozițiunile relative la inalienabilitatea pământurilor, precum și la capacitatea persoanelor care le pot dobândi. În această ordine de idei, comunicarea unor sentințe rurale date de tribunal, urmează să se facă conform procedurii comune, adică prin agenții judecătorești alipiți pe lângă tribunale, portărei, așa după cum prescrie categoric art. 137 și 74 proc. civ.

«În speță comunicarea sentințelor Tribunalului Brăila, secția I, cu No. 654/97 și 369/903, s'a făcut de către Primarul comunei Carol I, jud. Constanța, prin procesul verbal cu data 13 Aprilie 1905, aflată în dosar, deci această comunicare este nulă

în mod absolut fiind făcută de o persoană incompetentă și care n'avea calitatea, așa dar s'a violat disp. art. 137 și 74, din proc. civilă.

Având în vedere deciziunea supusă recursului, prin care Curtea de fond, a respins ca tardive apelurile făcute de Năstase Chiriac, recurentul de azi, în contra sentințelor cu No. 654/97 și 369/903, ale Tribunalului Brăila, secția I, pronunțate în prima instanță d'acest tribunal, asupra acțiunilor intentate de recurent pentru anularea unui act de înstreinare de pământ, dat după legea rurală, și pentru revendicarea aceluși pământ;

Având în vedere că se constată din deciziunea atacată cu recurs, că sus citatele sentințe au fost comunicate recurentului Năstase Chiriac, prin administrația comunală, iar nu prin portărei; și că de la data acestei comunicări, apelurile se găseau făcute peste termen;

Considerând că, din dispozițiunile combinate ale art. 93 și 80, din legea pentru judecătorile de pace, rezultă că comunicarea cărților de judecată civile sau comerciale, se poate face prin administrație, fie prin corpul de portărei, urmându-se asemenea și pentru comunicarea hotărârilor date de tribunale asupra apelurilor făcute contra acelor cărți de judecată, pe când, conform art. 137 și 74 proc. civ., comunicarea hotărârilor pronunțate de Tribunal, în prima și ultima instanță, sau numai în prima instanță nu este valabilă de cât când este făcută prin corpul de portărei;

Considerând că, în speță comunicarea sentințelor tribunalului, fiind făcută de primarul comunei Carol I, din Dobrogea, iar nu de un agent judecătoresc, după cum se prescrie prin art. 137 și 74 proc. civ., o asemenea comunicare e nulă și nu poate fi luată ca punct de plecare, pentru calcularea termenului de apel;

Considerând că ast-fel fiind, sus arătatul mijloc de casare este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 3 Septembrie 1907

Președenția D-lui CH. PHEREKYDE, Prim-Președinte

Gheorghe Rizescu cu David Herman

Pământ rural. — Loturi mici cumpărate de locuitori de la stat. — Inalienabilitatea lor timp de 32 ani, atât în România propriu zisă cât și în partea de dincolo de Dunăre, chiar și atunci când acele loturi ar fi fost cumpărate de la comună. — (Art. 26 din legea pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea și art. 132 din constituție).

Conform art. 132 din constituție, pământurile locuitorilor, cumpărate în loturi mici din proprietățile statului, sunt inalienabile în timp de 32 ani de la promulgarea legii din 8 Iunie 1884, și această inalienabilitate se aplică și la pământurile vândute de stat în loturi mici în partea României de peste Dunăre; împrejurarea că acele loturi ar fi fost cumpărate de la comună, iar nu direct de la stat nu schimbă soluția pricinii, intru cât acel pământ face parte din acelea ce au fost date de stat unei comune spre a le împărți la locuitori.

Decizia 259/907. — Respins recursul făcut de Gheorghe Rizescu, în contra deciziunii Curții de apel din Galați, S. II, No. 188/906, dată în proces cu David Herman.

Curtea,

Ascultând pe d-l advocat M. Orleanu, în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l advocat Oprea L. Berceanu în combateri;
Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Curtea afirmă că loturile de casă date în unile comune din Dobrogea de Consiliul comunal locuitorilor, ar fi inalienabile și ajunge la această concluzie grație unui argument prin a contrario, tras din dispozițiunea al. 2 al art. 132 din constituție, cum și din faptul că, deși comuna este cea care a dat locuitorilor pământul, dar că comunei i l'a dat statul.

«Făcând aceasta, Curtea violează dispozițiile art. 132 al. 1, 2 și 3 din constituție, cum și art. 26 din legea organizării proprietății imobiliare în Dobrogea din 3 Aprilie 1882, care arată care anume din pământurile date sătenilor devin inalienabile. Cât pentru dispoziția din al. . . . al art. 132, că se referă la locuințe de casă date sătenilor prin legea din 1864».

Având în vedere deciziunea supusă recursului prin care Curtea de fond admițând acțiunea intentată de intimatul de azi în recurs, David Herman în contra recurentului Gheorghe Rizescu, a anulat actul de vânzare autenticat de Trib. Constanța la No 1149/901, intervenit între numiții și a obligat pe recurent să restituie în proprietatea și posesiunea intimatului imobilul arătat în deciziunea atacată;

Având în vedere că Curtea de fond, a judecat ast-fel pe motiv că pământul în litigiu fiind dat intimatului Herman în virtutea legii din 3 Aprilie 1882 pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea, nu putea fi înstreinat de cât către un sătean cultivator de pământ locuind în sat, conform principiului decretat prin art. 132 din constituție, și cumpărătorul Rizescu neîntruind aceste condițiuni, vânzarea făcută prin sus menționatul act este nulă;

Considerând că Curtea de fond constată în fapt că pământul în litigiu face parte dintr'un lot mic, cu care intimatul David Herman pe baza sus zisei legi din 1882, a fost împroprietărit în vatra cătunului Anadalchioi, comuna Palazu, județul Constanța;

Considerând că după dispozițiunile art. 132 din constituție, pământurile locuitorilor cumpărate în loturi mici din proprietățile Statului, sunt inalienabile în timp de 32 ani de la promulgarea acestei legi (din 8 Iunie 1884);

Că, după aliniatul al treilea de sub acest articol, inalienabilitatea se aplică și la pământurile vândute de Stat în loturi mici în partea României de peste Dunăre;

Considerând că prin art. 26 din legea pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea, în conformitate cu principiul pus prin sus citatul articol din constituție, nu se face de cât să se impună Ministerului Domeniilor, obligațiunea de a reserva în jurul pământurilor prevăzute la art. 22 și 23 din această lege, loturi de la trei până la zece hectare, spre a se vinde cu preferință cultivatorilor cari vor voi să se așeze prin sate sau cătune noui, cu autorizația guvernului;

Considerând că astfel fiind, și întru cât este constant că locul de casă care face obiectul vânzării a cărei anulare se cere prin acțiunea de față, face parte dintr'un lot mic dat intimatului David Herman, din proprietatea Statului, în virtutea legii asupra regulării proprietății imobiliare în Dobrogea din 3 Aprilie 1882, cu drept cuvânt și printr'o bună aplicațiune a principiilor consacrate prin art. 132 din constituție, Curtea de fond, a declarat inalienabil pământul în litigiu;

Considerând că împrejurarea că intimatul David Herman, n'a cumpărat pământul în cestiune direct de la Stat, ci de la primăria comunei rurale Palazu, nu schimbă în nimic soluțiunea pricinii, de oare-ce Curtea de fond constată prin deciziunea atacată că acest pământ face parte din acelea care au fost date de Stat sus numitei comune, pentru a fi împărțite locuitorilor ce ar dori să se stabilească în comună, după cum rezultă din procesul verbal din 12 Iulie 1882 încheiat de comisiunea orânduită de Ministerul Domeniilor, con-

form art. 16 și urm. din sus zisa lege, ast-fel că primăria dând și dânsa la rândul ei pământul intimatului. n'a făcut de cât să execute voința Statului în conformitate cu această lege și cu principiul inalienabilității pus prin art. 132 din constituțiune;

Considerând că ast-fel fiind, mijlocul de casare avocat, se găsește neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, Secția II

Audiența de la 10 Aprilie 1907

Președenția D-lui G. TANOVICIANU, Președinte

D-r C. D. Palade cu Baroul avocaților Brăila

Decisia No. 73

Legea corpului de avocați.— Dreptul instanțelor judecătorești de a opri pe un avocat să pledeze în caz de incompatibilitate prescrisă de lege.— Funcțiunea de medic secundar comunal.— Incompatibilitatea acestei funcțiuni cu aceea de avocat.— Cestiune de ordine publică aplicabilă și avocaților deja înscrși în tabloă sub vechea lege a avocaților. — (Art. 94 Pr. civ. și art. 3 din legea corpului de avocați din 1907).

1) *Instanțele judecătorești de ori ce grad înaintea cărora se înfățișază un proces, sunt în drept, potrivit art. 94 Pr. civ., să controleze dacă părțile sunt bine reprezentate în judecată, să verifice procedurile mandatarilor, și să ceară avocatului care pledează cartea de avocatură, oprindu-l chiar de a pleda dacă nu probează că este înscris în tabloă, sau dacă se va constata că acel avocat se găsește într'un caz de incompatibilitate prescris de lege.*

2) *Funcțiunea de medic secundar la un spital comunal, intrând în acelea prevăzute de art. 3 al. c din legea avocaților, o persoană care se găsește în o asemenea funcțiune, nu poate pleda ca avocat, funcțiunea de medic sus arătată fiind incompatibilă cu funcțiunea de avocat.*

3) *Art. 3 din legea avocaților, prevăzând anume cazurile de incompatibilitate pentru exercițiul profesiei de avocat, prin aceasta a regulat o cestiune de ordine publică, așa că, în această privință, ea are putere retroactivă în acest sens că, prohibițiunea decretată prin menționatul articol, urmează a se aplica și avocaților cari au fost înscrși în tabloă și au profesat avocatura sub imperiul vechei legi a corpului de avocați, găsindu-se în același timp în vre-una din funcțiunile ce după noua lege, constituiesc o cauza de incompatibilitate.*

Curtea,

Asupra apelului declarat de d-r C. Palade, contra jurnalului Trib. Brăila s. II, No. 1510/907.

Ascultând susținerile apelantului;

Având în vedere că, din examinarea dosarului se constată în fapt că în ziua de 2 Aprilie curent înfățișându-se înaintea Trib. Brăila, s. II, procesul dintre Banca Agricolă și Const. Ionescu și prezentându-se din partea Băncii Agricole d-l avocat Palade autorizat cu procură în regulă, iar pârâtul în persoană asistat de d-l avocat Cartian, s'a ridicat de către acest din urmă incidentul că d-l Palade nu poate să exercite profesia de avocat, întru cât se găsește funcționând ca medic secundar la Spitalul comunal din Brăila, func-

țiune care după art. 3 din legea pentru organizarea corpului de avocați, constituie o cauză de incompatibilitate; că tribunalul statuând asupra acestui incident declară că, în adevăr, apelantul prin faptul că ocupă postul de medic secundar la un așezământ public a pierdut dreptul de a mai exercita profesia de avocat și în urmă, după cererea părții adverse, a amânat judecata procesului pentru alt termen;

Considerând că d-l Palade atacând cu apel sus menționatul jurnal invoacă înaintea Curței 3 motive și anume;

1) Că tribunalul ca instanță ordinară nu era competent să judece dacă dânsul apelantul a pierdut dreptul de a pleda prin una din cauzele de incompatibilitate, prevăzute de legea corpului de avocați, rezolvirea unei asemenea cestiuni intrând în atributul exclusiv al consiliului de disciplină, ca prima instanță și al Curței de apel;

2) Că admitând ipotetic cum că instanțele judecătorești ordinare ar avea acest drept, în fond, susține că postul de medic secundar la Spitalul comunal nu intra în prevederile art. 3 din legea pentru organizarea corpului de avocați; și

3) Că chiar contrariul de s'ar admite, totuși nu poate fi oprit de a pleda, de oare-ce dânsul este înscris în tabloul avocaților și a exercitat neîntrerupt această profesie încă din anul 1901, sub imperiul vechei legi a avocaților care nu prevedea acest caz de incompatibilitate. așa că are un drept câștigat care nu poate fi luat prin actuala lege, căci s'ar nesocoti principiul retroactivității legilor;

În ce privește primul motiv :

Considerând că art. 94 Pr. civ., dispunând că părțile se vor înfățișa în persoană sau prin mandatar cu procură în regulă sau prin avocați în ședință ori având procură legalizate, iar pe de altă parte actuala lege pentru organizarea corpului de avocați prin art. 3 declarând incompatibil exercițiul profesiei de avocat cu funcțiunile anume arătate acolo, urmează de aci că atunci când din partea unuia din impetricinați se prezintă în instanță pentru a pleda cauza, o persoană care nu e avocat sau de și e avocat însă se găsește într'un caz de incompatibilitate cum e în specie, partea cea laltă este în drept a nu primi desbaterea față cu o astfel de persoană, ce nu are dreptul de a pleda după cum incontestabil are dreptul de a respinge pe un mandatar, care n'ar fi împuternicit prin procură în regulă;

Că, chiar dacă partea n'ar ridica o obiecțiune în această privință, însă instanțele judecătorești de ori-ce grad, înaintea cărora se înfățișează procesul, sunt în drept, potrivit art. 94 din Pr. civilă, menționat mai sus, să controleze dacă părțile sunt bine reprezentate în judecată, verificând procurile mandatarilor spre a vedea dacă sunt făcute în regulă, să ceară avocatului care pledează cartea de avocatură, și să-l oprească de a pleda, dacă nu probează că este înscris în tabloă, sau dacă se va constata că acel avocat se găsește într'un caz de incompatibilitate prevăzută de lege;

Nu se poate însă susține că în această din urmă ipoteză, instanțele judecătorești s'ar aroga un drept, pe care nu l'ar avea de cât consiliul de disciplină. o asemenea obiecțiune s'ar găsi întemeiată în cazul, când un Tribunal, nu cu ocazia unui proces, ci sesizat anume de vre-o cerere din partea cuiva ar pronunța în contra unui avocat, o hotărâre cu caracter general, prin care s'ar interzice avocatului dreptul de a pleda, ceia ce cu drept cuvânt ar însemna că Tribunalul cu de la sine putere s'a substituit în locul consiliului de disciplină judecând într'o materie ce este prin lege dată acestui consiliu de disciplină ca primă instanță și a Curței de apel;

Cazul de față este cu totul diferit, Tribunalul a fost chemat să rezolve un incident ridicat de una din părțile implicate și consistând în a susține, că cea laltă parte, Banca agricolă, nu era bine reprezentată în

instanță prin D-rul Palade, de oare ce acesta ocupând funcțiune la un așezământ public, nu avea dreptul să pledeze cauza;

Erea vorba, prin urmare, de un incident relativ la legarea instanței și angajarea debaterilor cu persoanele ce se înfățișau înaintea Tribunalului în acel proces, și cum soluțiunea acestui incident depindea de cesțiunea de a se ști dacă funcțiunea de medic la Spitalul comunal ce ocupă și azi D-l Palade, este incompatibilă cu profesiunea de avocat, era natural ca Tribunalul să statueze asupra acestei cesțiuni în virtutea principului că judecătorul acțiunii este și judecător al excepțiunii;

Că așa fiind, primul și în același timp și principalul motiv de apel bazat pe incompetența Tribunalului este nefondat;

Asupra celui de al doilea motiv :

Având în vedere că apelantul recunoaște că ocupă postul de medic secundar la spitalul comunal din Brăila;

Că această funcțiune intrând în acelea prevăzute la art. 3 al. c din legea avocaților și anume în funcțiunile la un așezământ public, urmează că apelantul găsindu-se ast-fel într'un caz de incompatibilitate prevăzută de lege, nu putea pleda ca avocat pentru B-ca Agricolă în procesul în care s'a ivit incidentul de mai sus, în cât și acest motiv cată a fi respins ca nefondat;

Asupra celui de al 3-lea motiv :

Considerând că noua lege a corpului de avocați prin art. 3 prevăzând anume cazurile de incompatibilitate pentru exercițiul profesiunii de avocat, prin aceasta a regulat o cesțiune care interesează ordinea publică și bunele moravuri, așa că, în această privință-ea are putere retroactivă în acest senz că prohibițiunea decretată prin menționatul articol, urmează să se aplice și avocaților cari au fost înscriși în tabloii și au profesat advocatura sub imperiul vechei legi a corpului de avocați, găsindu-se în același timp în vre-una din funcțiunile ce după noua lege constituiesc cauze de incompatibilitate, așa că și acest din urmă motiv este neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

(ss) G. Tanoviceanu, M. A. Beștelei, Fr. Papp, V. Tătaru, T. N. Istrate.

Grefier (s) *Al. Băltăgescu*

CURTEA CU JURAȚI DIN JUD. TELEORMAN

Audiența de la 23 Iulie 1907

Președenția D-lui ST. MICULESCU, Președinte

Decisiunea No. 3

Curtea cu jurați. — Jurat care refuză a presta jurământul prescris de art. 337 pr. pen.—Condamnarea lui la amenda prescrisă de art. 287 pr. pen.

Juratul care refuză a presta jurământul prescris de art. 337 pr. penală se face pasibil de amenda prescrisă de art. 287 pr. penală.

Curtea,

Având în vedere că d-l jurat Nicolae C. Furculescu căzut în comisiunea de judecată astă-zil, în procesul acușăților : Iordan Călin Părlivie și alții, a refuzat să presteze jurământul conform art. 337 pr. pen., formalitate prevăzută sub pedeapsă de nulitate;

Având în vedere cererea d-lui Procuror de a se condamna numitul d-n jurat la amendă conform art 287 pr. pen ;

Având în vedere textul acestui articol, care s'a citit în ședință publică în următoarea coprindere :

Art. 287 : «Orî-ce jurat care nu se va duce la postul său, după chemarea ce 'i se va face, fără a justifica o cauză legală de ertare sau scuză, va fi condamnat pentru întâia oară la o amendă de 200 lei, pentru a

doua oară la o amendă de 500 lei, pentru a treia oară la o amendă de 1000 lei ; și se va declara incapabil de a exercita funcțiunile de jurat în acel an ;

Această amendă se va pronunța de judecătorii Curței printr'o sentință dată fără recurs și care se va publica în «Monitorul Oficial».

Pentru aceste motive, în unire cu concluziunile d-lui procuror, condamnă pe d-l jurat Nicolae C. Furculescu la una sută lei amendă în folosul Statului.

(ss) St. Miculescu, I. A. Florian, V. Mavrodineanu.

Jurnal No. 48 1)

La apel s'au prezentat acușății Iordan Călin Părlivie și ceilalți 12 areștați, asistați de d-nii avocați Ovid Burcă și Stelian A. Ivanoviči.

În prezența lor, s'a procedat la formarea comisiunii de 12 jurați ; și în urma recusărilor făcute, au eșit d-nii Radu D. Popescu, Gh. Stănoiu, Apostol Marinescu, Gh. Frățilescu, Nicolae C. Furculescu, Nicolae Ionescu, Gherasie Miliareși, Minică Belitoreanu, Ghiță Angelescu, Ciurea Sotir, Bengescu, Dumitru și Grigore H. Rădoi.

D-nii Jurați Radu Popescu, G. Stănoiu, Apostol Marinescu și Gh. Frățilescu au prestat jurământul conform art. 337 Pr. pen. ; iar când a venit rândul d-lui jurat Nicolae C. Furculescu ca să pronunțe cuvântul «jur», formalitate prescrisă de menționatul articol sub pedeapsă de nulitate, d-sa a refuzat să pronunțe cuvântul «jur», declarând că fiind liber cugetător nu poate să jure, dar declară că va judeca pe onoare și pe conștiința sa.

Față cu acest refuz, atât apărătorii acușăților cât și d-l Procuror General, au cerut excluderea acestui d-n jurat ; D-l Procuror a mai cerut să fie condamnat la amendă conform art. 287 pr. penală.

Curtea deliberând,

Având în vedere că d-l jurat Nicolae C. Furculescu, căzut în comisiune, a refuzat să presteze jurământul conform art. 337 Pr. pen. ; că neîndeplinirea acestei formalități, legea o prevede sub pedeapsa de nulitate.

Pentru aceste motive, în unire cu concluziunile d-lui procuror, ordonă :

Excluderea d-lui jurat Nicolae C. Furculescu din comisiunea de judecată, iar prin decisiunea No. 3 s'a condamnat la 100 lei amendă ;

S'a constatat că d-l Președinte voind a trage la sorț, un alt jurat în locul celui exclus, n'a mai fost posibil, de oare ce d-nii jurați complimentari afară de d-l N. Bujoreanu părăsise sala.

D-nii apărătorii ai acușăților au cerut amânarea în sesiunea de Octombrie viitor.

Curtea,

Văzând imposibilitatea de a se trage la sorți un alt jurat în locul celui exclus.

Văzând și cererea de amânare făcută de apărătorii acușăților.

Pentru aceste motive și în unire cu concluziunile d-lui Procuror general

Dispune,

Amânarea procesului în sesiunea viitoare pentru când se va emite noi lucrări, iar termenul se va fixa de d-l Președinte al Trib., la timp.

(ss) St. Miculescu, I. A. Florian, Mavrodineanu.

Grefier (s) *Petrescu*

Domnule Prim-Președinte,

În termenul legal, declar că fac recurs în casație în contra decisiunii cu No. 3 a onoratei Curți cu jurați din Teleorman din 23 Iunie 1907, prin care decisiune, sunt condamnat a plăti — în folosul Statului — o amendă de lei una sută. Dosarul Curței cu jurați No. 14/907.

Iar motivele mele de recurs în casație sunt :

1) Publicăm aci și jurnalul Curței cu jurați din Teleorman care dispune excluderea d-lui Furculescu din comisiunea de judecată a juraților și amânarea procesului din cauza imposibilității de a se constitui Curtea cum și recursul introdus de D-l Furculescu în contra deciziunii de condamnare la amendă.
(N. R.)

1) Violarea art. 5 și 21 din constituție, nerespectându-mi-se libertatea mea de conștiință, cu privință la modul cum trebuie să fie interpretat art. 337 din codul de procedură penală.

2) Rea aplicațiune a art. 287 codul de procedură penală și prin urmare exces de putere.

Alătur și o copie legalizată după deciziunea atacată cu recurs în casație No. 3/907.

Primiți, vă rog, domnule Prim-Președinte, asigurarea considerațiunei mele.

(s) N. C. Furculescu
de profesie mare proprietar, domiciliat în
com. Furculești, jud. Teleorman.

Notă. — La 12 cor. venind în cercetarea Inaltei Curți recursul d-lui Furculescu, s'a ivit divergență de păreri și judecata s'a amânat pentru un alt termen, când Curtea se va completa conform legii. (N. R.)

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA III

Audiența de la 20 Octombrie 1905

Președinția D-lui T. MAGHERU, Judecător de ședință

Elena Cornescu cu Primăria Comunei București

Sentința No. 660

Obligațiuni. — Drepturi și acțiuni personale ale vechiului proprietar. — Când ele pot trece asupra noului proprietar. — Acțiune relativă la bunul transmis. — Cazul când poate fi considerată ca transmisibilă noului achizitor.

1) Dacă obligațiunile și datoriile personale ale vechiului proprietar, nu trece în nici un caz asupra noului proprietar, nu este tot ast-fel și cu drepturile și acțiunile personale cari trece asupra noului proprietar, dacă între ele și bunul transmis există o intimă legătură care face să nu se poată concepe o transmitere numai a bunului.

2) O acțiune relativă numai la bunul transmis în acel sens poate fi considerată ca legată intim de dânsul și deci transmisibilă noului achizitor, când efectele produse de cauza ce a dat naștere acțiunei, nu erau terminate definitiv în momentul transmiterii bunului.

Tribunalul,

Având în vedere cererea de intervențiune făcută de d-l Leonida I. Economu cu petițiunea înregistrată la No. 5250 din 11 Martie a. c.;

Având în vedere că prin această cerere intervenientul în calitate de achizitor al moșiei Colentina cere ca toate sumele reclamate de d-na Elena Cornescu prin acțiunea principală drept daune pentru deprecierea adusă moșii să fie atribuite d-sale;

Având în vedere susținerile orale și scrise ale părților litigante;

Având în vedere că în principiu drepturile și obligațiunile reale existente asupra bunului transcris trec asupra noului achizitor, nu însă și acțiunile și drepturile personale;

Având în vedere că dacă obligațiunile și datoriile personale ale vechiului proprietar, nu trec în nici un caz asupra noului proprietar, nu este tot ast-fel și cu drepturile și acțiunile personale care trec asupra noului proprietar, dacă între ele și bunul transmis există o intimă legătură și care face să nu se poată concepe o transmitere numai a bunului;

Având în vedere că această transmitere este bazată pe intenția prezumată a părților că adică: Vechiul proprietar nu a înțeles un moment să și mai reserve acțiunea intim legată de bunul transmis căci, este necontestat că o asemenea rezervă ar putea să aibă loc;

Considerând că o acțiune relativă la bunul transmis în acel sens poate fi considerată ca legată intim de dânsul și deci transmisibilă noului achizitor, când efectele produse de cauza ce a dat naștere acțiunei, nu erau terminate definitiv în momentul transmiterii bunului, căci odată terminate nu se mai poate spune că există încă această legătură;

Considerând că în speță în momentul când Primăria a mărit raza orașului, d-na Cornescu a suferit ca efect al acestui fapt pretinsă scădere a valorii moșiei Floreasca, efecte care produse odată, au și încetat, căci moșia a rămas din acel moment depreciată cum s'a vândut;

Considerând că dacă am admite teoria susținută de intervenient, ar fi să ajungem la concluzia imposibil de admis că un proprietar să suferă la un moment dat printr'un fapt oare care o depreciere a bunului său și să-l transmită în urmă pe o valoare represintând bunul ast-fel depreciat și în loc să ceară de la cel ce i-a adus deprecierea, despăgubiri, reprezentând această depreciere, acest drept să și'l vadă răpit de noul achizitor, fără o stipulație expresă în acest sens or cum ar fi însă, este necontestat că din convențiunea de transmiterea bunului poate să rezulte voința de a nu se transmite și acțiunile legate de bun;

Având în vedere că din faptul că în publicațiunile și afișele vânzării moșiei Floreasca nu se vede trecută și împrejurarea că se transmite și acțiunea în daune, ce erea deja intentată și din prețul cu care s'a vândut la licitație, rezultă că nici un moment proprietara sau creditorii n'au înțeles să scoată în vânzare imobilul împreună cu acțiunea în daune și că nici cumpărătorul nu a înțeles să i se transmită și această acțiune.

Peneru aceste motive, Tribunalul, respinge, etc.

(ss) Th. Magheru, N. Steriade, Gr. Ferichide

STUDIUL STATISTICEI

(Urmare ¹⁾)

CAPIT. V

Operațiunile Statisticeii

Operațiunile principale care trebuiesc studiate de statistică, sunt cele cari se refer, la *teritoriul*, adică la întinderea suprafeței pământului, al unui stat, și la *populațiune*, adică stabilirea numărului de locuitori aflători pe teritoriul pământului adică al teritoriului statului ce-l studiem din punctul de vedere statistic.

Studiul relativ la întinderea teritoriului, se face prin operațiunea numită *Cadastrare*, în care se găsește, pe lângă suprafața teritoriului încă și minele, pădurile, cursurile de apă, pescăriile etc.

În studiul relativ la populațiune, afară de recensământul general făcut oamenilor, după care îi grupează în mari categorii, se mai face și clasificățiunea lor după vârstă, sex, profesiune, stare civilă, cult, capacitate politică, etc., operațiune care se numește *recensământul propriu zis*. Din

¹⁾ Vezi „Curierul Judiciar“ No. 57/907

combinațiunea studiului făcut teritoriului cu rezultatul obținut prin recensemânt, obținem densitatea populațiunei de pe suprafața teritoriului al statului luat în studiu.

După ce statistica a studiat ast-fel populațiunea, se mai ocupă și de alte fenomene sociale adică cu mișcarea populațiunei, făcând în acest scop, operațiuni referitoare la, creșterea, staționarea, ori descreșterea populațiunei, lucrări cari ni sunt date din actele stărei civile, cum sunt actele de naștere, căsătorie și de moarte. Tot în acest scop, se ține seamă de emigrări și imigrări survenite atât în populațiunea națională cât și în cea străină.

Tabelele de mortalitate cât și *tabelele de longivitate a speciei umane*, sunt încă niște operațiuni, destul de importante, ale statisticeii. Pe această ultimă operațiune, societățile de ajutor mutual cât și cele de asigurări viagere, își bazează ele constituirea lor.

În fine, ca accesorii la știința noastră, mai sunt încă și micile operațiuni făcute, fie de administrație, fie de instituțiuni ori stabilimente private cu scopul de a culege relațiuni ce sunt în legătură cu viața economică, industrială, etc. a statului.

Iată dar, după *Garnier*, seria tuturor categoriilor de operațiuni, făcute fenomenelor sociale în scop de a culege toate datele relative la statistică :

A. Studiul Teritoriului :

Cadastrul Țărilor. — Acesta cuprinde natura : culturilor, producțiunei, minelor, (studiindu-se amănunțit diferitele lor carieri), a uleiurilor minerale, îngrășămintile, etc.

B. Faptele relative la populațiune cuprinde :

a) *Recensemântul*, sau stabilirea populațiunei clasată după categorii, precum : sex, etate, stare civilă, profesiune, etc.

b) *Densitatea populațiunei*, adică stabilirea răspândirii locuitorilor pe k. m. p.

c) *Mișcarea populațiunei*, adică : nașteriile, căsătoriile și decesele. Fie-care fapt social subdivizându-se în alte categorii de fapte, precum : copii legitimi, naturali, găsiți, morți, etc.

d) *Emigrațiuni și imigrațiuni*, cari cuprind : emigrările de la sat la oraș și reciproc, emigrările peste hotar, creșterile și scăderile de populațiuni, perioada dublării populațiunei.

e) *Tabele de mortalitate* prin cari se constată mortalitatea (decesele probabile), numărul celor cari trăesc, calculul vieței medii sau durata de viabilitate probabilă a speciei umane, și aceasta după sex, ocupații, loc, etc.

De Lourdoueix, zice : « Pour prédire la fin de nos embarras, il suffit de consulter les Tables de Mortalité ».

f) *Condițiunile de viață a populațiunei în orașe și sate*, după : ocupațiuni (profesii), după legile economice și sociale în vigoare.

g) *Instituțiunile de bine-faceri ca* : ospiciii de alienați, spitale, societăți de lucrători (coloni), muntele de pietate și ori-ce alt stabiliment sau instituție de credit și ajutor, precum și statistica mușilor, surzilor, nebunilor și al copiilor găsiți.

h) *Justiție*, cuprinzând represiunile, precum sunt : tribunalele penale, civile și comerciale, tribunalele militare, judecătoriile, arbitrii, închisorile, polițiile, etc.

i) *Instituțiunile de bine-facere*, în care intră : societățile de asigurări mutuale, spitalele pentru infirmii, ospiciile pentru alienați, etc.

C. Faptele privitoare la producțiune și la diverse specialități de industrie cuprinde :

a) *Industria extractivă* : mine, carieri, păduri pescării.

b) *Agricultura* : producțiunile diverse.

c) *Industriile, artele și meseriile* : importanța producțiunei, condițiunile populației.

d) *Comerțul*. Comerțul exterior (importațiunile, exportațiunile, rezultatul tarifelor vamale), comerțul interior.

e) *Căi*. Căi de comunicații terestre, navigațiuni.

f) *Profesiuni diverse*.

D. Faptele relative la administrație și la serviciile publice.

a) *Administrația generală*. Poliție, fapte relative la populație, ministerele, județele comunale, coloniile și posesiunile.

b) *Forța publică* : armata, marina, fortificațiile, arsenale, stabilimentele militare diverse, contingentul anual.

E. Faptele relative la lucrările publice.

a) *Căi de comunicații* : drumuri, șosele, căi ferate, canale.

b) *Lucrările preventive făcute în vederea inundățiilor (digurile), porturile, monumente*.

F. Faptele relative la datoria publică.

Cuprinzând : Statistica chelteleilor anuale și pe perioade, statistica excedentelor, faptele relative la vinderea proprietăților, la impozite, la împrumuturi.

G. Faptele relative diferite întreprinderi.

Antrepozitele, morile, căi de comunicații, bănci.

(Va urma).

Locot. D-r G. D. Danielopol